

Abonnementen

Beheer abonnementendienst

Lieve Lerno - tel. (03) 220 47 46

Abonnementsprijzen 1991

Individueel abonnement	800 fr.
Ondernemingen	1.250 fr.
Studenten	550 fr.
Wikingssenioren	650 fr.
Buiten de Benelux	1.600 fr.
Los nummer	350 fr.

Themanummers en losse nummers

Van een aantal themanummers en ook van nummers uit oudere jaargangen zijn nog exemplaren verkrijgbaar. Voor informatie over de prijs en voor bestellingen kunt u contact opnemen met Lieve Lerno.

Rekeningnummers

Kredietbank	409-6521861-13
ASLK	001-0283295-34

Redactieadres

Economisch en Sociaal Tijdschrift

Kipdorp 19
2000 Antwerpen

Tel. redactie	(03) 220 47 47
Tel. abonnementen en boekhouding	(03) 220 47 46

Verantwoordelijk uitgever

Eddy Van de Voorde, Rietstraat 6, 1742 Sint-Katharina-Lombeek

Economisch en Sociaal Tijdschrift is regularly listed in the *International Current Awareness Services*. Selected material is indexed in the *International Bibliography of the Social Sciences*.

KATERN

Europese integratie

Ten geleide

Het proces van de Europese integratie is de laatste jaren meer en meer in een stroomversnelling geraakt. De opening van de twee intergouvernementele conferenties in Rome, op 15 december 1990, over de politieke unie en de economische en monetaire unie betekent een belangrijke stap in dit proces. Het is de bedoeling dat deze conferenties een eventuele herziening van het Verdrag van Rome voorbereiden. Dit zou een grotere osmose mogelijk maken tussen de politieke, sociale, economische en monetaire dimensie van de Gemeenschap.

Het is dan ook raadzaam dat het *Economisch en Sociaal Tijdschrift* deze ontwikkelingen volgt en analyseert. In dit katern over *Europese integratie* worden enkele aspecten uit de economische en monetaire sfeer uitgewerkt.

Ivo Maes schetst in het review-artikel een algemeen beeld van de voornaamste aspecten van de Europese monetaire integratie. Het eerste deel van zijn bijdrage is overwegend theoretisch van aard (theorie van de optimale muntzones en strategieën van monetaire integratie). Daarna volgt een meer historisch deel, waarbij vooral het functioneren van het Europees Monetair Systeem wordt geanalyseerd. Ten slotte wordt ingegaan op het rapport-Delors en op de belangrijkste problemen bij de uitbouw van een monetaire unie in Europa. In essentie betekent monetaire integratie een belangrijke afstand van (ogenschijnlijke) nationale soevereiniteit. Dit onderstreept de politieke dimensie ervan.

Fabienne Ilzkovitz behandelt in haar bijdrage de structurele aanpassingen in de verwerkende nijverheid in de landen van de periferie (Spanje, Portugal, Griekenland en Ierland). Zij analyseert de gevolgen van de Europese gemeenschappelijke markt voor de meest getroffen industriële sectoren. In het eerste deel wordt de competitieve positie van de

ze landen beschreven, waarna in het tweede deel processen van structurele aanpassing worden geanalyseerd. Zij besluit dat deze landen een zeer grote heterogeniteit vertonen in hun positionering ten opzichte van 1992.

Filip Keereman onderzoekt de liberalisering van het kapitaalverkeer in de Europese Gemeenschap. De doelstellingen van deze vrijmaking waren een grotere financiële integratie in de Gemeenschap en de handhaving van de internationale activiteit van de financiële centra in de EG. Zijn studie is toegespitst op de internationale depositomarkt. Hij komt tot de conclusie dat de EG weliswaar de belangrijkste aantrekkingspool voor internationale deposito's ter wereld blijft, maar dat ze relatief terrein verliest, vooral wegens de expansie van de Japanse banken.

De studie van *Marc Vanheukelen* betreft problemen van bevoegdheidsverdeling tussen de Gemeenschap en de lidstaten op fiscaal gebied. Meer specifiek gaat hij na of het raadzaam is de vennootschapsbelasting te harmoniseren binnen de Europese Gemeenschap. Hij exploreert hierbij de implicaties van het subsidiariteitsprincipe in een toekomstige Economische en Monetaire Unie. Als besluit argumenteert hij dat, gegeven de huidige situatie, een doorgedreven harmonisatie niet raadzaam is.

Het inschatten van de effecten van de Europese eenmaking op het politieke leven en het bedrijfsbeleid in het Europa na 1992 is geen gemakkelijke opgave. Wij hopen met dit katern een beter inzicht te brengen in enkele relevante ontwikkelingen en gevolgen van het proces van de Europese integratie.

Ivo Maes
Coördinator

REVIEW

Ivo Maes *

Monetaire integratie

Dit artikel plaatst het huidige proces van Europese monetaire integratie in een theoretisch-economische en historische context. Een Europese monetaire unie betekent een belangrijke soevereiniteitsoverdracht, aangezien het monetaire en wisselkoersbeleid tot de bevoegdheden van de Gemeenschap zou behoren. Dit kan belangrijke economische voordelen hebben. De eliminatie van wisselkoersvariabiliteit en transactiekosten kan leiden tot een meer eengemaakte markt met een efficiënte allocatie van resources en snellere groei. Fundamenteel echter is de beslissing om een monetaire unie te vormen een politieke beslissing en ze is afhankelijk van de bereidheid van de Lid-Staten om nationale soevereiniteit over te dragen aan de Gemeenschap.

1. Inleiding

De Europese eenmaking is gekenmerkt door periodes van relatieve rust en van snellere vooruitgang. Met de publikatie van het *Rapport-Delors* is het proces van de Europese monetaire integratie opnieuw in een stroomversnelling gekomen. Een verdere belangrijke stap werd gezet op 13 december 1990 met de opening van een intergouvernementele conferentie over de monetaire unie.

Monetaire integratie betekent in essentie een belangrijke soevereiniteitsoverdracht van de nationale staten aan de Gemeenschap. De afzon-

* Nationale Bank van België; Institut Catholique des Hautes Etudes Commerciales (ICHEC), Brussel. Hartelijk dank aan P. Bekx, E. Buyst, S. Deroose, R. Embrechts, F. Ilzkovitz en T. Timmermans voor interessante opmerkingen en suggesties. De opinies die in dit artikel worden vertolkt, verbinden enkel de auteur en geenszins de hierboven vermelde instellingen.